

NOVAC IZ VENTURE FONDOVA

Sigurnost s rizičnim kapitalom

Mnogim inovatorima najviše smeta ona najvažnija činjenica koja razlikuje rizični kapital od bankovnog kredita - ulaganje vezano uz ulazak u vlasničku strukturu tvrtke

Razloge za slabu realizaciju dobrih ideja nije teško naći. Najčešći je nedostatak novca, a komercijalizaciji inovacija ne pomaže ni "brzina" administracije koja je vrlo složena kad je riječ o dobivanju državne pomoći za tu namjenu. Iako je Vlada još 1998. godine osnovala Poslovno-inovacijski centar Hrvatske BICRO, preko njega je dosad ostvareno vrlo malo projekata.

Direktor BICRO-a Dalibor Marijanović kaže kako je uloga Poslovno-inovacijskog centra razvoj i provedba programa državne potpore s ciljem jačanja tehnološkog razvoja. "Naša je namjera poticati djelotvorne transformacije znanstvenog rezultata u komercijalni proizvod", kaže on.

Lani je BICRO pokrenuo nekoliko programa poticanja poduzetništva utemeljenog na inovacijama. Iz programa RAZUM financiraju se novoosnovane tvrtke i razvoj novih proizvoda, program TEHCRO namijenjen je financiranju programa sveučilišne i lokalne zajednice, VENCRO služi za poticanje i razvoj fondova rizičnog kapitala, IRCRO za poticanje suradnje malih tvrtki i znanstveno-istraživačkih institucija,

a program KONCRO namijenjen je unaprjeđivanju konkurentnosti. "Financiranje pretkomercijalnih projekata predviđa kreditiranje do 70 posto, najviše do 12 milijuna kuna, a 30 posto sredstava je iz privatnih izvora. Povrat u slučaju uspješne komercijalizacije je pet posto bruto prodaje do otplate", pojašnjava Marijanović.

Zazor od venture fondova

Ozbiljniji novac za komercijalizaciju trebao bi se naći u *venture capital* fondovima - fondovima rizičnog

Kod nas se rizičnim kapitalom bavi samo osam institucija koje upravljaju s nešto više od 200 milijuna eura

kapitala. No, mnogim inovatorima najviše smeta ona najvažnija činjenica koja razlikuje rizični kapital od bankovnog kredita - ulaganje vezano uz ulazak u vlasničku strukturu tvrtke.

Problem nedostatka zakonskog okvira vezanog uz korištenje *venture* kapitala u Hrvatskoj je otklonjen, no *venture* fondove i dalje koristi vrlo malo tvrtki.

Donekle se to može objasniti i "hrvatskim" običajem da poduzetnik vlasništvo nad svojom tvrtkom, kad je jednom otvori, nastoji u vlastitim rukama očuvati sve do mirovine. Drugdje u svijetu normalno je da se tvrtke prodaju i da se uvijek ponovno pokreću novi poduzetnički projekti.

Najpoznatiji hrvatski primjer tvrtke financirane rizičnim kapitalom je davatelj internet usluga Iskon internet koji je, kada je dostigao zavidnu tržišnu poziciju, kupio T-HT.

Zanimljivo je da u Mađarskoj ima nekoliko desetaka *venture* fondova, a Singapur, koji ima stanovnika otprilike kao Hrvatska, ima 118 fondova koji upravljaju tvrtkama vrijednima 10 milijardi dolara. Kod nas se rizičnim kapitalom bavi samo osam institucija (Cormicus Capital, SEAF, HBOR, Horizonte Venture Management, Vienna Capital Partners, KD Private Equity, Quaestus Private Equity Partners, Poteza Ventures), koje upravljaju s nešto više od 200 milijuna eura. Uskoro će se osnovati još jedan državni izvor *venture* kapitala kojim će upravljati BICRO, a koji će, prema najavama, imati kapital od desetak milijuna eura. (K. S.)■